



Daf Panorama

La Yéchiva Ohavei Toratéha sous l'égide de Rav Israel Abib

Complément à l'étude du Daf Hayomi

BABA BATRA 49

לאסוקי שמעתא – סיכום הלכתי על סדר הדף (עם לשון השו"ע במודגש)

ב"ב מט

א. אמנה ומודעה. ב. המחזקי בנכסי אשתו. ג. ראייה יש לו. ד. בנכסי מלוג.

א. עדים החתומים בשטר ואמרו אמנה היו דברינו (שלא לזה כלום אלא הכין בלוח שטר למלוח שישתמש בו כשילוהו והאמינו שלא יתבענו לפני ההלואה) אין נאמנים. אמרו על שטר מכר מודעה היו דברינו שמסר המוכר מודעה בפנינו שמכר מחמת אונס ומכרו בטל אין נאמנים לפי רב נחמן. ומר ב"ר אשי אמר אמנה אין נאמנים שאסור לחתום על שטר אמנה אבל מודעה נאמנים לפי שניתן ליכתב וכן הלכה (חו"מ מו, לז).

ב. האיש שאכל בנכסי אשתו שני חזקה אע"פ שהתנה עמה שאין לו פירות בנכסיה ואפילו התנה עמה כשהיא ארוסה⁹⁷ שלא יירשנה ואח"כ אכל וכו' אין אכילתן ראייה (ח"מ קמט, ט) שמכרה לו שאין הדרך שתקפיד למחות ואצ"ל אם לא התנה כלל שבודאי אין לו חזקה שהרי בדין אוכל פירות ולמה תמחה (ואפילו אמר לה דין ודברים אין לי בנכסיך אין מועיל להסתלק ובדין אכל) אלא אפילו כתב לה בעודה ארוסה שעוד לא זכה בפירות⁹⁸ יכול לעקור תקנת חכמים שתקנו לטובתו לאכול פירות והביא עדים שאכל ג' שנים ולא מחתה אין זה ראייה שמכרה לו.

ג. ומשמע מהמשנה שחזקה אין לבעל בנכסי אשתו אבל יכול להביא ראייה בעדים שמכרה לו ויזכה בנכסים ואין יכולה לומר לא גמרתי בדעתי להקנות לו אלא נחת רוח עשיתי לבעלי שלא יכעוס. ומקשה הגמרא שהרי הבעל שמכר נכסיו ואח"כ כתבה אשתו ללוקח דין ודברים אין לי עמך והסכימה למעשיו אע"פ שקנו ממנה הרי זו טורפת (לכתובתה) שלא כתבה לו אלא כדי שלא תהיה בינה לבין בעלה קטטה ויש לה לומר נחת רוח עשיתי לבעלי (אה"ע צ, יז) ולמה א"כ מועיל מכירתה לבעלה.

ד. ותירצו בגמרא באיזה נכסים אמרו (שיכולה לומר נחת רוח עשיתי לבעלי והמכר בטל) בנכסי צאן⁹⁹ ברזל או בשדה שייחד לה בכתובתה (בעל פה) או בשדה שכתב לה בכתובתה ובשדה שנתן לה משלו אבל בנכסי מלוג יש לו ראייה (ח"מ קנא, א).

⁹⁷ צ"ע דבאה"ע (צב, ו) כתב התנה עמה שלא יירשנה ה"ז לא יירשנה אבל אוכל פירות בחייה וכו' שהתנה עמה קודם שתנשא בעודה ארוסה וכו' עכ"ל. וא"כ שבדין אוכל פירות פשיטא דאין לו חזקה כדהקשו בגמרא. ואולי כונת השו"ע להוסיף עמש"כ שהתנה שאין לו פירות וע"ז קאמר שאפילו מהגוף הסתלק ע"י תנאי בעודה ארוסה וביותר היתה צריכה למחות באכילתו קמ"ל דאינה מקפדת ואין לו חזקה לומר שקנה ממנה.

⁹⁸ שכל האומר אי אפשי בתקנ"ח כגון זו שומעין לו. מאי כגון זו כדר"ה אמר רב יכולה אשה שתאמר לבעלה איני ניזונית (שלתקנתי תקנו ולא בע"כ) ואיני עושה לתת לך מעשה ידי (כגון שמרויחה יותר מהמזונות). גמרא.

⁹⁹ ששם לה בנדונייתה שהכניסה לו ויחזיר לפי השומא אם ימות או יגרשנה ובשדות אלו אומרת נח"ר עשיתי לבעלי אבל בנכסי מלוג אינה יגורה מבעלה למחות דשלה הם (רשב"ם) ואם מכרה לו קנה.

Rav E. Abib

Retrouvez l'ensemble des Daf Panorama sur www.dafhayomi.fr rubrique Résumés